

Завод за заштиту природе Србије, Београд, ул. Јапанска бр. 35, на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021), а у вези са чл. 86. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др. закони, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Правилником о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Службени гласник РС“, бр. 96/2023), Уредбом о локацијским условима („Службени гласник РС“, бр. 87/2023) и чланом 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - Одлука УС), поступајући по захтеву ROP-MSGI-7257-LOCH-2/2024 од 09.05.2024. године, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ул. Немањина 22-26, Београд, за издавање услова заштите природе за израду локацијских услова за изградњу постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, к.п. бр. 30633, К.О. Умка, дана 27.05.2024. године под 03 бр. 021-1799/2, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Локација на којој се планира изградња постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, к.п. бр. 30633, К.О. Умка, не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
  - 1) Изградњу постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, к.п. бр. 30633, К.О. Умка, извршити у складу са достављеним Идејним решењем, као и у складу са урбанистичким параметрима дефинисаним Планом генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целине I–XIX) („Службени лист града Београда“, број 20/16, 97/16, 69/17 и 97/17), као и у складу са Планом детаљне регулације фабрике картона „Умка“, ГО Чукарица („Службени лист града Београда“, број 155/20);
  - 2) Током извођења радова на изградњи постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, важно је спречити активности које могу утицати на промену стања, квалитета и функције земљишта. Неопходно је очувати све еколошке функције земљишта у складу са условима, наменом, коришћењем и мерама заштите животне средине;
  - 3) Приликом извођења радова на изградњи постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, неопходно је применити посебне мере заштите подземних вода и земљишта. Такође, неопходно је осигурати да не дође до промене квалитативних карактеристика подземних и површинских вода;
  - 4) Предметни радови не смеју довести до битнијих промена морфологије терена и настанка развоја инжењерско-геолошких процеса и појава као што су нестабилност тла - клизишта, улегнућа, одроне, спирање, јаружање и др.;
  - 5) Није дозвољено испуштање отпадне воде која није пречишћена у реку Саву, њено приобаље, као и у земљиште и околни простор;
  - 6) Забрањено је уништавање и нарушавање станишта као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
  - 7) Забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом;
  - 8) Испоштовати, а како је и наведено, да ће се већина отпадних токова из процеса третмана технолошких отпадних вода (кондензат биогаса, отпадни анаеробни муљ са места за узроковање реактора и резервоара муља, отпадна вода из пресе) враћати у процес. С обзиром да се у процесу генеришу отпадне материје које обухватају сагореле гасове од спаљивања биогаса на бакли, али и чврст отпад који је настао третирањем вишка

аеробног муља у филтер преси, неопходно је да се његово одлагање планира, а како је и дефинисано у Идејном решењу, у ново наткривено складиште чврстог отпада;

- 9) Испоштовати да ће се уколико се у раду постројења буде генерисала количина анаеробног муља која превазилази потребе самог постројења, тј. запремине резервоара за муљ, а уколико се стекну услови, поред планиране продаје другим корисницима анаеробног муља, такође и предавати овлашћеном оператеру на збрињавање у складу са категоризацијом отпада;
  - 10) Испоштовати да ће технолошка опрема, тј. резервоар за смештај и дозирање хемикалија који се налази унутар зграде, бити од одговарајућег материјала (од полипропилена са дуплим зидом), а све у циљу осигурања од потенцијалног цурења;
  - 11) Инсталације за заштиту од пожара морају обухватити све неопходне инсталације и опрему за заштиту од пожара пројектованог постројења (хидратанску мрежу, дојаву пожара, ПП опрему). Противпожарну заштиту објекта извршити у складу са постојећим прописима;
  - 12) Са свим материјама које настају у технолошком процесу биолошког третмана технолошких отпадних вода, а које спадају у запаљиве, поступати у складу са Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник Републике Србије“, број 54/15);
  - 13) У току изградње, потребно је дефинисати и обезбедити локације за привремено депоновање грађевинског материјала, опреме и осталог материјала неопходног за предметну изградњу. Ове локације су намењене за коришћење у времену трајања радова;
  - 14) Током извођења радова, сагласно чл. 10. и 16. Закона о заштити од буке у животnoj средини („Службени гласник РС“, бр. 96/2021), ниво буке и вибрација не сме прећи граничне вредности за радну средину;
  - 15) Стабла у близини трасе обезбедити од оштећења за време манипулације возилима и грађевинским машинама. Приликом земљаних радова коренов систем мора остати неоштећен;
  - 16) У избору врста за озелењавање треба се одредити за оне које су отпорне на издувне гасове. Такође, неопходно је приликом одабира врста за озелењавање приоритет дати аутохтоним, брзорастућим врстама вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, које имају фитоцидно и бактерицидно дејство и изражене естетске вредности. Није дозвољено уношење врсте које су детерминисане као инвазивне (агресивне, алохтоне) као што су: јасенолисни јавор или негундовац - *Acer negundo*, багремац - *Amorpha fruticosa*, багрем - *Robinia pseudoacacia*, амерички јасен - *Fraxinus americana*, амерички копривић - *Celtis occidentalis*, пенсилвански јасен - *Fraxinus pennsylvanica*, ситнолисни или сибирски брест - *Ulmus pumila* и др., као и алергене врсте (топола);
  - 17) Након завршених радова инвеститор је обавезан да изврши комплетну санацију локације и свих манипулативних површина девастираних током извођења радова, доводећи их у одговарајуће функционално стање усаглашено са непосредном околином;
  - 18) Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати природну вредност, сагласно чл. 99. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010— исправка, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021), налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.
2. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  3. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
  4. У случају потребе израде Студије о процени утицаја на животну средину, иста треба бити израђена у складу са условима заштите природе из овог Решења.
  5. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

6. Такса за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе у износу од 26.100,00 динара, одређена је у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-др. закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018-исправка, 86/2019, 90/2019-исправка, 144/2020, 138/2022, 92/2023 и Усклађеним динарских износима из Тарифе републичких административних такси 54/2023) – Тарифни број 186а – став 2. тачка 3 подтачка (4).

Образложење

Надлежни орган – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, обратио се Заводу за заштиту природе Србије захтевом заведеним под 03 бр. 021-1799/1 од 09.05.2024. године, за издавање услова заштите природе за потребе израде локацијских услова за изградњу постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, к.п. бр. 30633, К.О. Умка. Захтев за издавање локацијских услова за предметну изградњу Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, поднело је друштво са ограниченом одговорношћу „Умка“ д.о.о.-Фабрика картона из Београда, ул. 13. октобра бр. 1, Умка.

Уз захтев достављено је Идејно решење број 0391-IDR-0, Rev.0, израђено марта 2024. године, у Београду, од стране пројектанта „Ludan Engineering“ д.о.о. из Београда, ул. Козјачка, бр. 2. Главни пројектант је Доброслав Дакуловић, дипл.инж.техн., број лиценце: 371 Е188 06.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да се планирају радови на изградњи постројења за биолошки третман технолошких отпадних вода, к.п. бр. 30633, К.О. Умка. Према општим подацима о објекту и локацији, категорија планираних објекта је Г, а класификација појединих делова објекта је 222330-грађевине са одговарајућим уређајима за пречишћење отпадних вода или без њих. Сврха пројекта је довођење параметара технолошких отпадних вода у границе захтеване Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у воде и роковима за њихово постизање („Службени гласник Републике Србије“ број 67/2011, 48/2012 и 1/2016) и закључцима НДТ (најбоље доступне технике) прописаних вредности. БРЕФ документ који је применљив на фабрику картона Умка је Reference Document on Best Available Techniques for the Production of Pulp, Paper and Board (European Commission, 2015) – производња пулпе и папира. Локација новог постројења за биолошки третман отпадних технолошких вода предвиђена је у кругу фабрике картона Умка непосредно уз постојећу фабрику за третман отпадних вода на к.п. бр. 30633, К.О. Умка. Планирано је да се објекти постројења поставе северно од постојећег постројења за третман отпадних технолошких вода (објекат 20) тако да заузму простор на западној страни (према реци Саву) до оgrade на северној страни до саобраћајнице (улазна капија бр 2), затим обухвата простор до атомског склоништа Фабрике Умка где се један објекат бакља (релативно малих габарита и тежине) поставља на земљаном насипу склоништа. Декантер преса се налази на југоисточној страни и непосредно уз њу је надстрешница за чврст отпад. На југоисточној страни новог постројења поставља се зграда пресе за третман, цеђење, муља да би се обезбедили повољни услови за привремено одлагање пресованог муљног остатка до коначног одлагања на предвиђено место. У оквиру новог постројења планирана је једносмерна саобраћајница ширине 4 м за прилаз објектима. Она има проширење непосредно поред зграде за смештај и дозирање хемикалија на којем ће се паркирати доставна возила приликом истовара. На делу катастарске парцеле к.п. бр. 30633, К.О. Умка где се планира изградња новог постројења тренутно нема грађевинских објеката, то је слободна површина преко које на неким деловима иду подземне инсталације, којих је мало и биће измештене. У кругу фабрике постоји инфраструктура која ће се користити у току рада новопроектваног постројења уз одговарајуће повезивање на: електроенергетску мрежу, мрежу санитарне воде, систем хидрантске воде, систем отпадне воде (канализација). Наведена постојећа инфраструктура је довољног капацитета за потребе планираног постројења.

Пројектом је предвиђена изградња постројења за биолошки третман отпадних технолошких вода за Фабрику картона Умка којег чине следећи објекти: ИРЦ-Анаеробни реактор са СП прикључком на истом темељу, егализациони резервоар, резервоар за анаеробни муљ, балон за биогаз, бакља, зграда за складиштење и дозирање хемикалија, кондензациона јама, таложник,

преливна јама уз таложник, резервоар за мешање муља, аерациони базен, зграда декантер пресе са надстрешницом за одлагање чвртог отпада, цевни мост, објекат за смештај пумпи (1), објекат за смештај пумпи (2) и саобраћајница (интерна).

Биолошки третман подразумева деградацију у отпадној води растворених органских супстанци микроорганизмима помоћу бактерија које имају улогу оксидационог средства. Анаеробни третман се спроводи без присуства кисеоника. Прва фаза процеса, која се може сматрати предтретманом се одвија у егализационом резервоару и подразумева додавање хемикалија (натријум хидроксида, фосфорне киселине и урее) како би се омогућио раст честица анаеробног муља. Хемикалије се додају преко дозирних система. Резервоари и посуде (ИБЦ контејнер) који се користе за складиштење хемикалија које учествују у процесу (натријум хидроксид, течна уреа и фосфорна киселина) смештени су у затвореном објекту (објекат бр.6). Наставак третмана се одвија у анаеробном реактору у ком се уз присуство анаеробних бактерија даље разлажу органска једињења уз стварање биогаза као нуспроизвода (метан и H_2S). На врху реактора се гас издваја из отпадне воде преко сепаратора гаса. Биогаз се спаљује на бакљи, која је такође део пројекта, док отпадна вода прелази у стојећу цев (стандпипе) из које се шаље на даљи третман. Био гас ће се спаљивати док се не реализује његова примена. За одржавање протиска у систему око 30 мбар, користи се балон као посуда (бафер посуда), а кондензат се издваја у јаму. Анаеробни муљ се уклања из реактора преко резервоара за анаеробни муљ („бафер“ резервоар), који може да послужи и за враћање муља у реактор у случају поремећаја у процесу. Како не би дошло до смрзавања предвиђа се цевна змија за грејање са топлем водом. После анаеробног следи аеробни третман у оквиру кога се отпадна вода одводи у аерациони базен у ком се уз присуство аеробних бактерија и ваздуха врши додатно пречишћавање уз континуално удубавање ваздуха и циркулацијом. Мешавина активног муља и воде прелази у таложник где се вода изваја као финално прерађена.

Већина отпадних токова из процеса третмана технолошких отпадних вода (кондензат биогаза, отпадни анаеробни муљ са места за узорковање реактора и резервоара муља, отпадна вода из пресе) се враћа у процес.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђено је да се предметно подручје не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије, према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 72/2009, 43/2011-Одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон), Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 96/2021), Закон о запаљивим и готивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник Републике Србије“, број 54/15), План генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целине I–XIX) („Службени лист града Београда“, број 20/16, 97/16, 69/17 и 97/17) и План детаљне регулације фабрике картона „Умка“, ГО Чукарица („Службени лист града Београда“, број 155/20).

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 560,00 динара на текући рачун бр. 840-0000031395845-78, позив на број 590-13 по моделу 97.

в.д. Д И Р Е К Т О Р А

Марина Шибалић

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

Гордана Димитријевић, дипл. економиста

по Одлуци в.д. директора

02 бр. 012-1722/4 од 25.07.2023. године